

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Lewandowski_Konrad_T-Tacek.pdb

PDB Name: Lewandowski_Konrad_T-Tacek

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.11.2008

Modification Date: 16.11.2008

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Konrad Lewandowski
Tácek

Motto:

"Tato kniha přináší důkazy toho, co je bytí a že existuje, zároveň i všeho, co je základní a výchozí při užívání metafyziky."

Mieczysław Gogacz, "Elementarz metafyziky", Warszawa

ATK1987

A přišel Vodnář. Po svém příchodu vzeti Ryby u huby a zavedl v rybníku pořádek.

Przewodasovo prorocství

Vtrhl jsem do redakce Pikantních novinek.

"Poslouchejte!" zajčel jsem. "Mám bombu! Byl jsem u McDonalda!"

Mou výtečnou náladu nedokázaly pokazit ani významné poklepávání na čelo a novinářsky blazeované škleby.

"Dosud jsem se mu vyhýbal jako čert kříži, ale včera večer mě zdeptal hlad," mlel jsem v extázi. "Nebylo zbylí, všude jinde bylo zavřeno. Vzal jsem si Big Maca a ta syfilitická měkkota se mi rozpadla v hubě dřív, než jsem do ní stačil kousnout. Ideální žrádlo pro někoho, kdo si zapomněl doma umělý chrup. Dá se žmoulat holými dásněmi. Fascinovalo mě to!"

Čuměli a poslouchali.

"Nechápete? Která zvířata nemají zuby?" Pochopitelně ticho. "Mihule! Třída kruhoústých. Kavárna u Mihule! McDonald je bašta pro kruhoústé! Že se toho nedožil kavárník Wiech... Pusťte mě k počítači, naškrábu satirický fejetonek! Třeba je dřív zavřou..."

"McDonald si u nás objednal dvousloupcovou reklamu," pronesla hrobovým hlasem sekretářka Elka. "Není nad kýbl studené vody vychrtnutý na tvůrčí žilku."

"Jak to?"

"Guru Ciachorowski odvolal klatbu, protože vedení McDonalda přislíbilo nahradit mleté maso sójou," vysvětlila.

Jak se patří na skutečného masožravce, při pouhé připomínce vegetariánské diety se mi udělalo nevolno.

"S přídavkem rašeliny?" zeptal jsem se při vzpomínce na německý precedens.

"Ne, u nás budou přidávat špetku krásnorůžku... To je takový lišejník. Guru trval na národním akcentu v menu."

"O čem mám tedy napsat?" Posadil jsem se a s námahou poskládal své rysy do masky "Tvář chladného profesionála".

"Uděláš interview s Blyzko-Sažynskim."

"S tím expertem na talismany? Toho měl zmáknout minulý týden Rychu."

"Vykopl mě," ozval se Rychu ze svého kouta. "A ještě na mě poštlal něco, co vypadalo jako kříženec kočky s netopýrem..."

"Rozumím, byl jsi nametený..."

"Ani trošku."

Zamrazila mě představa napravování díla po praštěném alkoholikovi.

"A bílé myšky jsi viděl?"

"Viděl," odsekl studeně Rychu. "Byly v teráriu a sloužily té údajné kočce jako potrava."

"Nejde o fór, Tomaszewski," smířovala nás Elka. "Šéf rozhodl, že to máš prověřit. Právě ty."

"No dobrá," vzdychl jsem a obrátil jsem se k Rychovi. "Čím jsi vlastně naštlal Sažynského?"

"To bylo hned na začátku. Zeptal se mě, jestli je relace bytím. Netušil jsem, o co mu jde."

"Dozvěděla jsem se," vmísila se Elka, "že Sažynski má nesmyslný zvyk zkoušet návštěvníky z metafyziky. Proto se ještě nikomu nepodařilo s ním udělat interview."

"Měl jsi odpovědět, že je to diskutabilní problém, ale většina metafyziků tvrdí, že relace je bytím nesamostatným," řekl jsem. "Co jsi mu pověděl?"

"Nu..." Rychu zrozpačitel. "Chtěl jsem to obrátit v žert, plácl jsem tedy, že není bytí bez odbytí..."

"Nedivím se, že se rozzuřil. Ale vážně, ještě nikdo ho nevyzpovídal?"

"Nikdo. Vyhnal dokonce i kočku z Tvého sexoskopu, která s ním měla udělat interview ve všech možných pozicích..."

"Třeba je na chlapečky?"

"Asi ne, v mládí měl slušný harém."

To měnilo podstatu věci. Nesnáším fachu na rozkaz, ale tady šlo o lákavou výzvu.

"Beru," prohlásil jsem a tak se o několik dní později v mém životě objevil Tácek.

Blyzko-Sažynski, kterého pokřtili Jerzy Mario Eustach, bydlel na Saské Kampě v půvabném vilovém zákoutí, vymezeném Francouzskou ulicí, Miedzeszynským valem a sjezdem z mostu Poniatowského. Do těch klikatých uliček se dá zamilovat na první pohled. Zbožňuji klikaté uličky, domnívám se, že mají osobitost, na rozdíl od rovných ulic, protínajících se pod odporně pravými úhly. Když vidím plynule zatáčející uličku, padá mi z duše cynická skořápka a zůstává čiré nadšení.

Sažynski měl dům v Berezinské ulici, ale nebyla mi dopřána rozkoš procházky. Stačil jsem ještě vysednout z tramvaje u Washingtonova ronda a projít podchodem, když z Francouzské vypochoďovala bojůvka Hřebů, čili Hlídek Řádu bytí vyššího vědomí. V zelených košilích, s hlavami vyholenými a obarvenými nazeleno, skandovali mantry a do taktu mávali basebalovými pálkami. Na nohou měli superekologické sandály. Pojmenování "Hřeby" bylo nejdřív posměšnou zkratkou, ale když guru Ciachorowski Svámí, nazývaný nevěřícími Štěbetavý průšvih, prohlásil: "Moudré hlavě stačí slovo, do hloupé je třeba vrazit hřeb," název se vžil. Abych se jim nepřipletl do cesty, přistoupil jsem k novinovému

stánku a začal si prohlížet noviny.

Hned nahoře udivovala "Wyborcza" zeleným čtverečkem hned vedle slova "gazeta". Pod hlavičkou se táhl sáhodlouhý titulek oznamující vyhlášení rozsudku v nejnovějším veřejném procesu. Tři kluci si udělali u řeky ohýnek a pekli na něm ulovené ryby. Prokurátor na ně vytáhl hned tři paragrafy: zvěrovraždu, loupežné zneužití kyslíku a posílení skleníkového efektu. Dostali dva roky nepodmíněně. Ksakru, před třemi lety by mohlo něco takového vyjít jen v Pikantních novinkách, a to ještě na prvního apríla...

"Šunčička, debrecínka, čerstvá krkovička," zaslechl jsem najednou chraptivý šepot. Vedle mě stanul zarostlý chlápek a čuměl někam přes mé rameno. "Tady, kousíček, hned za rohem," dodal. "U švagra ve sklepe..."

"Ne, dík, mám vlastní dodavatele," odvětil jsem tlumeně a hned proklel svůj neopatrný jazyk. Jestli to byl fízl, jsem v háji!

V tom okamžiku z Finské vypochoďoval přímo k nám další oddíl Hřebů. Zaúpěl jsem. Kde se jich tolik bere?

Uzenář se rázem rozplynul ve vzduchu. Když Hřeby lhostejně minuly stánek, pocítil jsem na čele kapky potu.

Než jsem došel k Sažynského vile, trochu jsem se vzpamatoval, což bylo dobře, protože domácí pán zřejmě neměl náladu k přijímání novinářů.

"Můžete mi povědět, co je to inteligibilita?" vypálil na mě, jakmile jsem se představil.

Záměr dotazu byl evidentní, ale v jeho hlasu jsem vycítil ještě něco. A to mi připomnělo výrok kapitána Klose: "Nejlepší kaštany mají na náměstí Pigalle..."

"Zuzana je jí jen na podzim," vyhrkl jsem bez rozmyšlení, a když Sažynski otevřel ústa, začal jsem recitovat:

"Inteligibilita či poznatelnost je akt existence v bytí, který projevem otevřenosti toto by ti zpřístupňuje setkáním a poznáním."

Oněměl, ale jen na chvíli.

"Vidím, že se učíte rychle," usmál se a přihladil si krátké, šedivé vlasy. "Vašeho kolegu jsem vyhodil před necelým týdnem."

"Kdepak rychle!" uvolnil jsem se. "Když jsem vzal do ruky první učebnici metafyziky, musel jsem dva měsíce studovat terminologický slovník, než jsem dokázal přečíst a pochopit obsah."

"Zabýváte se metafyzikou soukromě?" pohlédl na mě pátravě.

"Ovšem, a ještě několika dalšími věcmi."

"Neuvěřitelné."

Působil dojmem, že nevěří vlastnímu štěstí, dal jsem se tedy bystře do díla.

"Proč se každého vyptáváte na metafyziku?"

"Protože se nehodlám vybavovat s pitomcem, který nezná základní termíny."

"Je to tak důležité?"

"Pojďte za mnou!"

Vstoupili jsme do salonu. Z lustru slétl velký pták a hlučně přistál na stole. Ztuhl jsem. Nebyl to pták, ale netopýročka, o níž mluvil Rychu.

Nemám taky derilium? Sažynski přistoupil k teráriu v koutě, vytáhl z něj za ocas bílou myšku a hodil ji na koberec. Tvor bleskově skočil ze stolu a třemi klapnutími kořist sežral. Potom přišel na zadních nohou ke mně a začal se lísat.

"Dobře si ho prohlédněte," vyzval mě hostitel.

Poklekl jsem a dotkl se zvířátka. Určitě nešlo o hříčku přírody ani chirurgickou skládačku typu Frankenstein. Bytost měla příliš harmonické tělo, než aby některá z těchto možností přicházela v úvahu. Ideální proporce, jemnou, aksamitovou srstí pokrytá kožená křídla byla spojena s patřičně přeměněnými předními tlapami. Stavba zadních končetin byla charakteristická pro dvounohé bytosti. K tomu patřila chápavá zakončení křídel a ocas vybavený vějířem per, vzniklých z morfologicky přeměněné srsti.

Ani jsem se nepokoušel skrýt svůj údiv.

"Co je to?"

"Pochází z budoucnosti, z doby, kdy po vymření lidstva a většiny obratlovců došlo k radiační adaptaci

krys a koček."

"Co tedy dělá u vás?"

"Tudy prosím," pokynul.

Opustil jsem netopýrokočku a přešli jsme do nevelkého pokoje. Na stole pokrytém bílým ubrusem ležel oválný předmět, tvarem i velikostí připomínající talířek na uzeniny nebo spíš tácek, byl totiž docela plochý, jen asi centimetrové tloušťky. Na druhý pohled byla patrná mozaika červeno-černo-žluto-modrých fragmentů, spojených vitrážní technikou. Nepravidelné kousky neprůhledného materiálu vytvořily barevný, abstraktní obraz vyvolávající neurčité podráždění.

"Otočte to," vyzval mě Sažynski.

Dotkl jsem se Tácku a v tom okamžiku mi selhala souhra smyslů. Zrak tvrdil, že hledím na plochou vitráž, kdežto hmat, že se dotýkám elipsoidního tělesa tvaru i velikosti ragbyového míče... Přesto jsem se pokusil splnit hostitelovu výzvu a v následujícím okamžiku jsem se málem zbláznil. Těleso v mých rukou se otočilo asi o čtvrtinu, ale to, nač jsem hleděl, zůstalo dál stejně ploché. Přitom mělo být nyní tenkým obdélníkem! Pochopil jsem, že na tento předmět se nevztahují zákony promítání tělesa na plochu a zamrazilo mě. Můj rozum navyklý na eukleidovskou geometrii se bouřil proti smyslům. Odstoupil jsem od stolu a bezděčně si otřel ruce o kalhoty.

"To je fragment výřezu čtyřrozměrné plochy," prohlásil Sažynski. "Posaďte se, prosím."

S úlevou jsem padl do křesla u zdi a vyhýbal se pohledu na Tácek. Hostitel usedl naproti mně.

"Co je to?" zachroptěl jsem.

"Z hlediska metafyziky lze tuto věc nazvat inteligibilizátorem, parapsycholog by ji nazval nadtalisman, kdežto fyzik by použil výraz strukturátor pravděpodobnosti. Vezměte na vědomí, že je to zařízení fungující podle metafyzických zákonů."

Připomněl jsem si tvora řádícího v salonu a vzdal jsem se dalšího dotazu. Sažynski se zamyslel. "Jak víte," řekl po chvíli, "živím se výrobou talismanů na objednávku. Proto mě vždycky zajímalo, jak zajistit, aby mé výrobky byly co nejúčinnější. Zkoumal jsem tedy talismany proslulé velkou účinností, pročítal jsem staré knihy a experimentoval. Zjistil jsem, že předměty nazývané talismany jsou většinou bezcenné tretky, jiné, zhotovené bez potřebné pečlivosti, fungují velmi slabě, ale výjimečně se vyskytují i velice efektivní. Pochopitelně jsem chtěl vyrábět jen ty nejsilnější. Před třiceti lety jsem zjistil, že opravdu účinné talismany jsou fragmenty jediného celku," ukázal na Tácek. "Před půl rokem se mi podařilo najít poslední kousek a spojit je dohromady."

Už jsem se dotkl dvou věčných důkazů, ale i nadále jsem byl nakloněn pokládat jeho povídání za kupu žvástů.

Mezitím Sažynski pokračoval:

"Fungování talismanů čili předmětů působících, že bytí jejich majitele probíhá podél řetězce šťastných událostí, lze vysvětlit teorií metafyzického vesmíru, kterou jsem pracovně nazval "teorie tvarovek". O tom si však promluvíme jindy. Nyní chci navrhnout, abyste se stal uživatelem tohoto inteligibilizátoru."

"Proč?" pohlédl jsem s obavou na Tácek.

"Jinak mi nikdy neuvěříte."

"Zřejmě vám nejde o interview v Pikantních novinkách?" zmobilizoval jsem svůj už poněkud narušený důvtip.

"Ne."

"Oč tedy?"

"To se nedovíte, dokud nevyzkoušíte inteligibilizátor."

Zasáhl citlivý bod. Věděl jsem, že mě má zvědavost nakonec přemůže.

"Souhlasím," rezignoval jsem.

V Sažynského ruce se objevila jehla a lahvička salicylového alkoholu.

"Přistupte ke stolu a podejte mi ruku," přikázal.

"Co chcete dělat?"

"Potřebuji kapku vaší krve."

Nevěděl jsem, jestli se mám rozesmát nebo rozzlobit.

"Chcete úpis vlastní krví?"

Sažynski se shovívavě usmál.

"Myslel jste si," zavtipkoval, "že pověsti o úpisech jsou pohádkové výmysly? Inteligibilizátory se v dějinách lidstva objevily už víckrát. Je skutečností, že krev je spojuje s uživatelem, kdežto celé to žvanění o smlouvě s ďáblem je nesmysl, vymyšlený nezasevěnci."

Překonal jsem vnitřní odpor a podal mu ruku. Bodl mě a po chvíli se na ukazováčku pravé ruky objevila kapka krve.

"Dotkněte se tím prstem inteligibilizátoru a proneste nahlas své jméno," řekl Sažynski.

Připadal jsem si trochu hloupě, vybral jsem si tedy červe-nočerný fragment Tácku, na kterém byla krev vidět nejméně.

"Radoslav!" Teprve nyní jsem postřehl, že na jiném, modrém kousku mozaiky je druhý, narudlý otisk prstu, nepochybně samotného majitele.

"A dál?" zeptal jsem se.

"Inteligibilizátor se ovládá vůlí, tedy vyjadřováním vědomých prání typu: chci to, chci tak. Během noci dojde k navázání trvalé relace čili příčinného spojení mezi vámi a tímto zařízením. Ráno jděte na procházku a trochu experimentujte. Až se definitivně přesvědčíte, přijďte sem a promluvíme si. A teď sbohem."

Úsvit jsem přivítal v blahém přesvědčení, že události včerejšího dne se mi pravděpodobně jen zdály. Bylo krásné počasí, na obzoru žádný Hřeb, byl jsem tedy ochoten vysmát se sám sobě.

"Chci zmrzlinu!" pronesl jsem do prostoru a představil si Sažynského výraz.

"Haló, Radku!" zaslechl jsem z boku.

Na rohu ulice Zelené revoluce a Volské stál zmrzlinářský vozík a za ním v bílém plášti a bílé čepičce osobně Jacek, který před týdnem opustil zaměstnání v Pikantních novinkách.

Přistoupil jsem k němu.

"Ahoj! Dneska mi přidělili tento rajón, stojím tady už hodinu a tak nějak mi připadalo, že tě potkám," plácal a přitom mi nandával ledové kopečky do oplatkového kornoutu. "Tu máš! Jde to na účet firmy!"

"Díky...", vzal jsem si zmrzlinu a ulízl. Byla opravdická!

"Copak, není dobrá?" pohlédl Jacek s obavou na můj výraz.

"Ne... proč... v pořádku," blábolil jsem. "Víš... spěchám... ozvu se..."

Zpitomělý jsem se vydal Volskou směrem k Bernu. Schopnost logicky uvažovat jsem nabyl až pod železničním viaduktem.

Když má ten Tácek takovou sílu, uvidíme, co dokáže! Vzpomněl jsem si na létající kočku z budoucnosti vzdálené miliony let... "Dobrá," vycedil jsem. "Chci vidět svět, ve kterém jsou dominující formou života chrupavčití!"

Došel jsem k Bernu. Ulice byla vydlážděná kočičími hlavami a středem probíhaly tramvajové koleje.

Pamatoval jsem si tento vzhled ze základní školy, než všechno zalil asfalt.

V tom okamžiku zabořila z Volské vyzvánějící tramvaj číslo 11. Vůz vypadal, jako by právě vystoupil z archivního filmu. Starožitné vozidlo stálo na zastávce vzdálené několik kroků. Zřejmě jsem z počátku couvnul v čase o nějakých osmdesát let...

Popoběhl jsem a pokoušel si připomenout plán předválečné Varšavy. Když jsem nastoupil, průvodčí mi nevěnoval pozornost.

Věděl jsem, že smyčka je u volské plynárny. Přejeli jsme Dvorskou, která mi trochu připomněla současnou Kasprzakovu. Smyčka však byla pryč! Koleje vedly dál Bernem směrem k Ochotě. Museli je tedy prodloužit. Můj předválečný plán byl zřejmě příliš starý, a přitom jsem věděl, že po válce tyto koleje zlikvidovali. Takhle tedy vypadá alternativní historie...

Vystoupil jsem u plynárny a rozhlédl se. Ihned jsem zpozoroval uličku, které určitě nebyla zde ani v mé skutečnosti, ani na starém plánu. Vstoupil jsem do ní. "Vschovská", četl jsem na nedaleké tabulce.

Co dům, to jiná architektura! Když jsem došel na konec, stanul jsem na okraji pole, na kterém sedlák v plátěných šatech oral dřevěným rádlm taženým dvěma voly. Aha, středověk! Ne docela... Najednou jsem zjistil, že tažná zvířata nejsou voly, ale zdomácnění tuři.

Zleva ústil stinný úvoz. Vydal jsem se tudy. Rokle pozvolna klesala, šlo se mi fajn. Rostliny na svazích mi

připadaly nějaké jiné. Nevyznám se v botanice natolik, abych určil, čím to bylo. Potom se postupně začalo objevovat pořád víc kapradí. Bylo stále vyšší.

Rokle najednou skončila sluncem ozářenou mýtinou. Kolem se zvedaly stromové přesličky, kapradiny a plavuně s pokroucenými větvemi. Typické rostlinstvo pro přelom devonu a karbonu. Uprostřed mýtiny jsem zahlédl nehybného tvora a pochopil jsem, že jsem na místě.

Odjakživa mě zajímalo, co způsobilo, že na souš vystoupili kostnatí a ne chrupavčití předkové žraloků. Obě tyto formy živých bytostí se objevily na Zemi současně, navíc jejich původním prostředím byly sladké vody, odkud je na souš blíž než z hlubin oceánů. Startovní podmínky měly tedy stejné.

Skutečností je, že chrupavka je méně odolná než kost, ale to znamená jen tolik, že kostry pozemních chrupavčitých se musí skládat z kratších a silnějších částí. To by způsobilo, že tito tvorové by měli jiný tvar a způsob pohybu, určitě by však nebyli horší než jejich příbuzní vybavení kostmi z fosforečnanu vápenatého. Možná by dokonce měli větší evoluční plasticitu a vytvořili by víc různorodých morfologických forem. V naší skutečnosti však chrupavčití nevyhráli v mutační loterii...

Popošel jsem blíž. Zvíře sedící uprostřed mýtiny připomínalo křížence žraloka s kaktusem a popelnicí. Když mě zpozorovalo, svinulo se do koule a kutálelo se ke mně rychlostí tří kilometrů za hodinu. V jeho představě to nepochybně byl bleskový útok na kořist. Ustoupil jsem dva kroky stranou a sledoval, co se bude dít. Musím uznat, že zvíře mělo perfektní odhad vzdálenosti. Rozvinulo se a cvaklo trojúhelníkovitými zuby přesně tam, kde jsem před chvílí stál.

Bylo nyní tak blízko, že bych mohl natáhnout ruku a dotknout se ho. Dobře, že jsem to neudělal! V tom okamžiku se v boku dravce vytvořila hluboká oválná prohlubeň, jakási tlama bez jícnu, s naježenými zubošupinami, pokrývajícíchmi celé její tělo. (Poznamenávám, že šupiny žraloků a rejnoků mají stejnou anatomickou stavbu jako zuby.) Tato přídatná tlama nepochybně sloužila k přidržení příliš hbité kořisti. Stěží jsem stačil uskočit, zvláště když další tlama vznikla v zadní části těla útočícího dravce. Když minula podruhé, zvíře se smrštilo jako zmáčkнутá pružina, vyskočilo do výše a po balistické křivce letělo přímo na mou hlavu. Tentokrát jsem už pádl ze všech sil na opačný konec mýtiny!

Z nesnázi mě dostal býložravec, který vylezl z lesa, přitom povalil jednu plavuň a tím na sebe upoutal pozornost dravce. Nové zvíře připomínalo tramvajový vůz plný husitů. Šavlovité trny vyrůstající z boků a hřbetu býložravce připomínaly válečné kosy trčící z oken. Funicí kaktusožralok okamžitě zahájil tanec kolem přichozícího a úporně hledal místo, ze kterého by mohl urvat kus masa. Napadený se bránil s důstojností a klidem, ježil trny a nepřestával okousávat plavuň.

Sledování souboje i najednou narušilo šťouchnutí do pravého kotníku. Tvor připomínající hříba mi už sežvýkal manžetu nohavice a právě se pouštěl do tkaniček. Usoudil jsem, že jsem už viděl dost a že je čas k návratu. Vstoupil jsem do kaprad'ové houštiny. Setmělo se a za okamžik nastala úplná tma. Jako bych oslepl... Než jsem se však stačil zneklidnit, spatřil jsem pod nohama úzký proužek světla, pronikající mezerou mezi prahem a venkovními dveřmi. Byl jsem na schodišti našeho domu. Soused za mnou s nadávkami lomcoval dveřmi výtahu, které se jako obvykle zasekly. Zhluboka jsem se nadechl a rozhlédl. Skoro bych řekl, že jsem vůbec nevyšel ven, nebýt toho, že jsem v ruce stále držel dno oplátkového kornoutu od zmrzliny, pravá nohavice pak nesla následky, hm, naznačující okousání. Nečekal jsem na příznaky šoku a vyběhl nahoru, kde jsem vypil spoustu studené vody. Ještě víc jsem si jí vylil na hlavu.

Potom jsem se převlékl a odjel k Sažynskému.

Za tři čtvrtě hodiny jsem ve Finské potkal Hlídky Řádu. Sakra! Cestou centrem Varšavy jsem nezahlédl žádného Hřebe, a tu máš čerte kropáč! Jen mimochodem, s obvyčejnými hřeby se v centru člověk také nesetkal. Zmizely ze železářství poté, co někteří lidé přišli na nápad nosit je v klopě hlavičkou dolů. Bylo je možné dostat jen na předměstích proti místopřísežnému prohlášení vydávanému ministerstvem životního prostředí.

Celkem nebylo tak zle. Na rozdíl od pokročilých zemí Evropy se u nás nechtěl uchytit kastovní systém, v němž by párii byli řezníci a kožešníci. Němci, pocit'ující vinu za události 20. století, si snadno nechali namluvit, že "maso znamená fašismus", a rozhodli se zavést doma zelený pořádek.

Rusové se zase jako obvykle drželi zásady, že veškerá pravda pochází od vrchnosti. Kdyby jednoho dne

převzala moc v Rusku strana ornitologů a vyhlásila ptákovitou ideologii, následujícího rána by nejméně deset milionů Rusů zahynulo skoky z oken nebo při pokusech stavět si hnízda na vysokých stromech. Těžko se jim divit, vždyť převrat Revoluce zeleného vědomí byl mnohem méně absurdní. Vše tu bylo prosté a logické. Čím víc prachů se určilo na ochranu prostředí, tím větší moc měli hoši disponující tímto balíkem. Čím větší moc, tím víc prachů si mohli nahrát. A tak dokola. V okamžiku, kdy se machři na rozpočet a politiku dohodli se zelenými špičkami (neplést si s klíčky) a nechali je přejít z trávníků před vládními budovami do pracoven v těch budovách, se události řítily jako sněhová koule na svahu. Smetly rovnováhu sil a my jsme se probudili v Evropě, která měla na vlajce místo hvězdiček čtyřlístky. Církev se dověděla, že je kanibalskou organizací. Když se smísí ideologie s penězi (nejde o ideologii, pokud je hodně peněz), výsledek bude jen jeden. A byl.

V Polsku však ne docela. U nás musí být něco v půdě nebo ovzduší, protože každá žhavá idea, které pronikne mezi Balt a Tatry, rázem vystydně a změní se v drsnou slupku, pod kterou kypí beze změny veselý, věkovitý chaos. Vůbec mi nevadilo, že se v Polsku nedá zavést pořádná totalita, ale guru Ciachorowski kvůli tomu tuze trpěl. Pořád se musel omlouvat za své rodáky a blýskat očima na zasedáních Evropského kongresu nadvědomí. Vracel se z těchto akcí velice frustrovaný a potom prosil, zaklínal, vyhrožoval Hřeby, napomínal, a nakonec oznámil, že za účelem nápravy horlivosti Poláků přejde k přímému božimu zásahu.

Považte, že Sažynski na mě čekal s vychlazeným pivem.

Za chvíličku jsme si začali tykat. Seděli jsme v pokoji s Táckem. Referoval jsem o svých ranních experimentech, potom se rozhovořil hostitel.

"Jak víš, metafyzika se zabývá rozpoznáváním, čili identifikací bytí a určováním závislostí mezi nimi. Bytí mohou být stejně fyzické jako nehmotné. Bytím je předmět, živá bytost, přírodní zákon, rozsudek soudu, událost, idea či filosofický pojem. Fyzika se zabývá jen některými kategoriemi bytí, metafyzika všemi." Přikývl jsem.

"Dobrá!" Sažynski zvýšil hlas. "A teď odlož pivo a pozorně poslouchej! Představ si, že tvůj pokoj je plný kousků skla. Koulí, krychlí, jehlanů, rovnoběžnostěnů i nepravidelných těles. Od podlahy až ke stropu! Dejme tomu, že ta skleněná tělíska jsou velikosti ořechu, průhledná a bezbarvá."

"Uhm...", broukl jsem.

"A teď na to shora vylejeme červenou barvu. Co se stane?"

"Barva poteče dolů a cestou bude barvit kousky skla," odvětil jsem. "Vznikne pohybující se prostorová oblast červeně. Jakási putující skvrna."

"Ta barva nesehne," řekl Sažynski. "Neustále přetéká z jedné skleněných tělísek na jiné. Ta skleněná tělíska a mezi nimi protékající červená barva tvoří model metafyzického vesmíru. Barva je poznatelnost a skleněná tělíska potenciální bytí. Obarvený kousek skla označuje skutečné bytí čili existenci dostupnou našim smyslům. Tak tedy oblast potenciálních bytí vyznačených poznatelností, ta putující skvrna, je oblastí naší skutečnosti. Příkladem potenciálního bytí je dosud nenapsaná kniha, která však existuje jako statisticky možná kombinace slov, nebo nenarozené dítě. Je třeba provést určitou činnost, aby se těmto bytím dodala poznatelnost čili se učinila reálnými neboli - jak říkají metafyzikové -zaktualizovala."

"Rozumím," odpověděl jsem. "Pohyb té zbarvené oblasti závisí do jisté míry na našich rozhodnutích, a částečně je náhodný, obecně pak podléhá globálním kulturním a sociologickým fenoménům."

"Právě!" přikývl Sažynski. "Naše pasivita nebo aktivita způsobuje, že se aktualizují ta či ona bytí a tímto způsobem formujeme naši skutečnost. A na druhé straně za sebou zanecháváme historická fakta, která postupně ztrácejí poznatelnost, víme o nich stále méně, mění se v archeologická fakta, obsahující jen stopy poznatelností, až se posléze opět stanou potenciálními bytími."

"To není špatné," souhlasil jsem, "ale co to má společného s tímhle?" ukázal jsem na Tácek.

"To jsem chtěl právě říct," ujistil mě. "Povez mi, jak podle tebe přetéká barva z tělíska na tělísko?"

"Místem, kde se tělíska stýkají," pokrčil jsem rameny. "To je samozřejmé."

"Dobře. V prostoru zaplněném takovými tělisky lze tedy odlišit celé řetězce postupně se dotýkajících tělísek. Tyto řetězce jsou řady příčin a následků, podél kterých protéká poznatelnost. Inteligibilizátor způsobuje.

"Říkejme mu třeba Tácek," přerušil jsem ho. "Bude to jednodušší."

"

Sažynski pohlédl na stůl a usmál se.

"Budiž," přikývl, "tedy způsobuje, že průtok poznatelností probíhá v souladu s tvým přáním; dozadu nebo stranou od hlavní oblasti skutečnosti. Ty subjektivně vnímáš tento jev jako cestu do minulosti, budoucnosti nebo alternativního světa. Jak jsi sám zjistil, je možná i jejich libovolná kombinace. Díky Tácku se aktualizují dosud neznámé potenciální rady příčin a následků. V našem modelu se tehdy zbarvují nové řetězce tělísek..."

"Souhlas... Ale díky čemu Tácek ovládá průtok poznatelností?"

"Čert ví!" odsekl Sažynski a sáhl po pivu.

Ksaku, pokud to nevěděl, tak přinejmenším musel tušit, jak byl blízko pravdy!

Po návštěvě Sažynského jsem se celý večer oddával nerušenému dolce vita. Spolu s dávkou poznatelnosti, která na mě připadala, jsem hupsnul do potenciálního bytí, v němž si mí předkové počínali tak, že Osmanská říše existovala dál a já v ní byl sultánem.

Pochopitelně jsem ihned pádil do harému a pro začátek jsem přeřízl šikmookou mulatku. Sažynski mě sice varoval, že za podobné triky se platí nevratnou ztrátou části poznatelnosti, v mezním případě se lze dokonce dezaktualizovat, usoudil jsem však, že pro jednu to neuškodí. Nu, možná pro třikrát. Ráno jsem se vydal na oslavy milénia piastovské monarchie, připadající na desáté výročí korunovace Vladislava XVIII, nazývaného Chocholka. Bylo to bezva jubileum!

Potom jsem se bavil takovými maličkostmi, jako je naskočení zelené právě tehdy, kdy jsem přecházel ulici, nebo tramvajemi a autobusy potřebných čísel okamžitě přijíždějícími na zastávky. Krátce řečeno: úplně jsem ztratil rozum! V hlavě jsem neměl ani stín podezření, dokud jsem se po třetí nevypravil k Sažynskému.

První, co jsem uviděl, byl obrovský fialový monokl kolem jeho levého oka.

"Sebrali Tácek," vychroptěl.

"Kdo?" Zpráva byla příliš neuvěřitelná, než abych neužasl.

"Ciachorovci."

"Hřeby? Jak to?!"

"Měl jsem žáka..."

Má spící inteligence se probudila a po dvoudenním maření času začala fungovat s dvojnásobnou energií.

"K čemu jsi mě chtěl využít?" zaječel jsem v náhlém výbuchu hněvu a strachu. "Mluv, hajzle!"

"Musíme si promluvit," vybídl mě gestem, abych šel dál. "

"To bych řek'!"

V salonu už nebyla létající kočka, zato někdo rozbil terárium s bílými myškami, které se rozlezly po celém pokoji. Při tomto pohledu mě přepadl záchvat hysterického smíchu.

"Nechceš valeriánské kapky?" Na člověka s čerstvým monoklem byl Sažynski překvapivě věcný.

Místo odpovědi mnou zacloumal nový záchvat.

"Vodka bude lepší," konstatoval hostitel. "Vezmu si taky."

Místnost, v níž byl předtím Tácek, nebyla poškozena. Jenom na podlaze ležel zmuchlaný ubrus.

"Co bylo s tím žákem?" svalil jsem se do křesla a utíral si slzy.

"Pomáhal mi skládat Tácek, a když se seznámil s jeho vlastnostmi, šel k Ciachorowskému. Toužil po kariéře..."

"Tedy ty tady se potloukající Hřeby...", dal jsem si to dohromady. "Šlo jim tedy o tebe? A o Tácek?"

"Ano. Až do dneška se mi dařilo měnit uspořádání ulic tak, že se sem nemohli nijak dostat."

"A dnes?"

"Ráno přišel Mietek, můj žák. Řekl, že pochopil, jaký je Ciachorowski šílenec a že s nimi nechce mít nic společného. A povídal ještě spoustu dalších zajímavých věcí."

"A ty jsi mu věřil?" přerušil jsem ho. "Jsi sentimentální..."

"Jsem," přikývl rezignovaně. "Bral jsem ho jako syna. Dokonce jsem na něj chtěl přepsat řemeslo...", mávl rukou. "Stačí, že poté, co jsem ho nechal chvíli o samotě, přišel sem a setřel z Tácku můj otisk

prstu. Tím jsem ztratil Relaci a hned potom sem vpadly Hřeby. Zbytek si domyslíš sám."

"Nemohl jsi to tušit?" zeptal jsem se úskočně.

"Alternativní budoucnost nelze odlišit od skutečnosti," odvětil. "Mohl jsem vidět každou budoucnost, kterou jsem chtěl, ale ty spolu nijak nesouvisely." Celá záležitost začínala smrdět. Byl to typický metafyzický smrad.

"Moment," ozval jsem se. "K čemu vůbec bude Tácek Ciachorovskému? Uznávám, že je fajn grázl, ale Vrchní guru Polska neznamená vědec nebo nějaký zatracený hedonik: Ciachorovski je charismatický fanatik, který věří tomu, co povídá. Proč mu tedy na něm tak záleží?"

"Tácek má ještě další vlastnosti, o kterých jsem ti neřekl," sdělil mi Sažynski.

Jen stěží jsem se ovládl a nepraštil ho do druhého oka.

"Jaké?" zavrčel jsem.

"Jsou dva druhy poznatelnosti..."

K sakru! Nač mám mozek?! Vždyť celá metafyzika spočívá v tom, že smysly nejsou jedinými lidskými poznávacími vstupy! Ted' jsem mohl jen sedět a poslouchat.

"Začneme tím," spustil Sažynski, "že onen model se skleněnými tělísky a barvou není trojrozměrným modelem. V trojrozměrném prostoru se jedno těleso nemůže stýkat s více než několika jinými podobnými tělesy. Ovšem v metafyzickém prostoru existují bytí, která se stýkají se stovkami, tisíci a miliony jiných současně. Jsou i taková, která se stýkají se všemi..."

"Označení "stýkat se" znamená relaci skutečnou nebo potenciální?"

"Pokud jde o naši záležitost, v metafyzickém prostoru lze odlišit dva typy struktur. První je lineární systém, jde o řetězce příčin a následků, o kterých jsem už mluvil."

"A druhá struktura," dokončil jsem za Sažynského, "je genetický systém, tedy takový, ve kterém dochází k předávání existence. Určitá bytí, nezávisle na tom, zda jsou poznatelná nebo ne, pocházejí jedny od druhých. V našem modelu se skleněnými tělísky by to vypadalo jako řetězce postupných pupenů, jakési rozmnožování kvasinek..."

"Správně!" zaradoval se. "Bytí, které vypustí takový pupen, je vnější příčinou jiného, které je oním "pupenem". Lze například říct, že Bůh je vnější příčinou evoluce, evoluce - člověka, člověk - uměleckého díla. Přitom," odkašlal si, "obě struktury, lineární i genetická, existují současně, s tím, že barva v našem modelu, čili poznatelnost prvního druhu, se roztéká pouze a výhradně podél lineárních struktur. Bytí stojící v genetické hierarchii nad určitou úrovní jsou touto barvou nezasažitelná."

"Proto nemůžeme bezprostředně poznat Boha," přerušil jsem ho.

"Ovšem," souhlasil Sažynski a bůhvíproč se zatvářil hloupě. "Existuje však ještě poznatelnost druhého druhu," dodal rychle. "Každý z nás disponuje jejím určitým množstvím. Jejimi projevy je představivost, intuice či svědomí. Všimni si, že potenciální bytí si můžeš představit, čili je poznat abstraktně, než je vynaložením jistého úsilí učiníš bytím skutečným, které můžeš poznávat smysly."

Jen jsem přikyvoval a v duchu si nadával, že jsem na to nepřišel dříve.

"Tedy Tácek může, pokud po tom zatoužíš, zvětšit množství tobě dostupné poznatelnosti druhého druhu. Můžeš se stát jasnovidcem nebo médiem, pozorovat bytí či lépe vyšší bytosti genetické hierarchie."

Němě jsem naslouchal. Asi jsem začínal chápat...

"Také můžeš," pokračoval Sažynski, "jediným pohledem získávat určité znalosti o předmětech. Když například užiješ poznatelnosti druhého druhu k poznání kamene, budeš po jediném pohledu znát jeho chemické složení, váhu, objem, krystalografickou strukturu a tak dále, až po polohu každého atomu a silového pole. Osobně tě však od takového pokusu odrazují. Měl bys dojem, že tě někdo pořádně kopl do hlavy..."

"No dobrá," mávl jsem rukou. "Lze pomocí poznatelnosti druhého druhu poznat Boha? Jde snad Ciachorovskému o tohle?"

"Ne tak docela." Sažynski zvažněl a zamyslel se. "Tácek na tvé přání transformuje poznatelnost prvního druhu na druhý, ale i kdybys požadoval přetvoření veškeré tobě dostupné smyslové poznatelnosti, bude to příliš málo k poznání nejvyšší existence v genetické hierarchii, neboli Vlastního aktu bytí čili Boha."

"Málo? A kdyby to udělalo několik lidí?"

Sažynski těžce vzdychl.

"Je nezbytný souhlasný akt vůle přesně sto čtyřiceti čtyř lidí," prohlásil pochmurně.

"A potom?"

"Raději se neptej."

"Raději mi to pověz!"

Vážně na mě pohlédl a najednou změnil téma.

"Dělal jsi dnes nějaké pokusy?"

Přikývl jsem, třebaže bylo nesnadné nazvat pokusem strkání hlavy do kašny s medovinou.

Sažynski nadskočil.

"Máš tedy pořád Relaci!" vykřikl. "Museli přehlédnout tvůj otisk prstu! Takže ty...", zmlkl a zíral na mě tak, jako by mě viděl poprvé.

"Co já?"

"Pozorně poslouchej, protože nyní všechno záleží na tobě! Oba druhy poznatelnosti jsou normálně ve stavu svébytné rovnováhy. Jde o to, aby poznatelnosti druhého druhu nebylo příliš mnoho, protože by to narušovalo princip zachování svobodné vůle."

"Co prosím?"

"To je základní princip ovládající metafyzický vesmír. Existenci Boha nelze dokázat přímo ani nepřímo, protože pak by byla nemožná existence svobodné vůle. Jen uvaž, kdybys určitě věděl, že existuje někdo, kdo sleduje každý tvůj krok a každou myšlenku, aby se potom s tebou vypořádal, nebyl bys sám sebou. Byl bys spoutaný stejně jako v přítomnosti svého nadřazeného, dokonce víc, protože šéf nezná tvé myšlenky. Za každou cenu by ses snažil na sebe neupozorňovat. Stejně by postupovali všichni ostatní. Nikdo by nebyl sám sebou a spousta lidí by zešílela při vědomí, že jsou nepřetržitě sledováni. Za normálních podmínek však tomu můžeš věřit nebo ne, a dokonce i když věříš, můžeš na to na chvíli zapomenout nebo doufat, že tě Bůh na chvíli přestal pozorovat. Dokud není existence Boha vědeckou jistotou, existuje určitá volnost a možnost svobodné volby." Sažynski pohlédl někam nahoru a zhluboka vzdychl. "Právě proto princip zachování svobodné vůle znemožňuje poznání Boha," prohlásil.

"Znemožňuje také veškeré reálné manifestace andělských a satanských bytí, protože to by byl nepřímý důkaz Boží existence."

"Moment!" přerušil jsem ho. "Říkal jsi, že při použití poznatelnosti druhého druhu..."

"I s pomocí Tácku budeš vnímat tyto bytosti nezřetelně, jako přízraky. Nikoho třetího nepřesvědčíš, že nejde o tvé halucinace."

"Pokud budu sám," odvětil jsem. "Ale když se shromáždí oněch sto čtyřicet čtyři?"

Sažynski pobledl, i modřina pod okem mu zesvětlela.

"Pak dojde k narušení principu zachování svobodné vůle. Právě to chce guru Ciachorowski."

"Tak o tomhle mluvil v televizi!" vyskočil jsem z křesla. "Hodlá přesvědčit nevěřící Poláky..." Cítil jsem se nesvůj. "K sakru, on opravdu zešílel!"

"Ještě hůř," řekl Sažynski. "Princip zachování svobodné vůle může být narušen jen ze strany bytí geneticky nejvyšších, na principu aktu milosti. Tehdy mluvíme o osvícení čili iluminaci. Kromě toho je Bůh alergický na všechny pokusy cpát ho do tabulek nebo strhávat mu roušky. Už to párkrát dokázal, připomínám případ rajského jablka nebo babylonské věže. I tentokrát budou následky stejně politováníhodné."

"Ciachorowski to neví?"

"Pro něho je zjevením Bhagavadgíta, nikoli Bible."

"K čertu! Bhagavadgíta není knihou zjevení, ale literárním dílem patřícím do hinduistické náboženské tradice!"

"Povídej to Ciachorowskému."

Usoudil jsem, že je čas začít se bát a hned jsem začal.

"Co se pak stane?" vymáčkl jsem ze sebe.

"Ciachorowski chce přesvědčit Poláky, stejně jako Křišna přesvědčil Ardžunu, tedy demonstrací postupných Božích podob," prohlásil hostitel. "Myslím, že v našem případě přichází v úvahu především kosmická forma..."

"Třímající všechny zbraně," připomněl jsem si příslušný odstavec. "Něco takového, jako kdyby Kristus

přesvědčoval apoštoly s koltem v ruce," pronesl jsem v náhlém záchvatu šibeničního humoru. "Nu což, na ony doby by to byla nepochybně veliká manifestace božskosti..."

"Nešašuj," zavrčel Sažynski. "To, k čemu dojde, nebude vůbec směšné. Události nebudou probíhat tak, jak si představuje Ciachorowski, ale tak, jak je popsáno v Bibli..."

"Čili?"

"Uvažuj. Po souhlasném vyjádření vůle sto čtyřiceti čtyř vyvolenců Ciachorowského s pomocí Tácku dojde k nevratné, lavinovitě přeměně poznatelnosti. Můžeme to nazvat metafyzická řetězová reakce po překročení kritické koncentrace vůle. V důsledku toho dojde k přerušení všech řetězců příčin a následků v naší skutečnosti. Ustane průtok poznatelnosti prvního druhu, protože ta úplně přejde ve druhou formu, a tehdy se zjeví Bůh v plné své slávě a začne soudit živé i mrtvé..."

"Nastane tedy Apokalypsa popsaná svatým Janem, včetně útoku čtyř bláznů vynucujících si přednost v rudém světle..." Ani nevím proč, ale bylo mi současně hrozné i směšné.

Sažynski nepostřehl vtip o čtyřech jezdcích Apokalypsy. Jen zavrtil hlavou. "Vyloučit se nedá nic," přitakal. "Určitou dobu bude trvat neustálený stav, kdy se budou zjevovat bytosti, jejichž existenci ani netušíme a dojde k událostem odporujícím veškeré logice i rozumu. Mrtví vstávající z hrobů jsou tím nejmenším."

Padl jsem do křesla.

"Musím uznat, že jsi z těch minerálů a polodrahokamů vybrousil pěkný guláš," pronesl jsem zachmuřeně směrem, kde ještě nedávno ležel Tácek.

Sažynski se příkrčil a jaksi zestárl.

"Neřekl jsem ti to nejhorší." V jeho hlasu zazněla ohromná únava. "Já jsem Tácek nezhotoval... Ani kousek. Jen jsem ho zpětně složil z kousků, na které ho kdysi kdosi rozbil... Hledal jsem je celá léta a spojoval..."

"Co to tedy vlastně je? Odkud se to vzalo?"

"Vím určitě, že Tácek byl svorníkem babylonské věže a pravděpodobně i rajským jablkem, v každém případě tím, co bylo později nazváno jablkem."

"Ty hajzle," pronesl jsem tiše a zřetelně. "Do čeho jsi mě navezl!"

"Potřebuji tvou pomoc," zaskučel. "Neudělal jsem to úmyslně! Ze začátku jsem nevěděl vše, a potom jsem to už nezvládal."

"Lžeš!"

"Lhal jsem jen tehdy, když jsem tvrdil, že nelze odlišit alternativní budoucnost od skutečné. Jde to udělat, ale je třeba užít poznatelnosti druhého druhu."

"A ty jsi nemohl?" posmíval jsem se.

"Já..."

"Mluv!"

"Zkoušel jsem to, ale nenechali mě...", otrásl se a koutkem úst mu škublo. S monoklem na oku vypadal nyní strašidelně. Potom se najednou narovnal a spustil plynule:

"Andělská ani démonická bytí se ve skutečnosti nemohou zjevit, úspěšně však působí prostřednictvím náhodných jevů. Tyto bytosti dokáží zastavovat nebo měnit průtok poznatelnosti prvního druhu aktualizováním nových řetězců příčin a následků. Stává se snad málo zvláštních a překvapivých událostí? Skoro všechny se dají logicky vysvětlit, ale stín pochyb zůstává... K našemu modelu s tělísky a barvou musíš nyní přidat pohyblivé neobarvitelné částice, které mění směr proudu barvy, aniž se samy zbarví. Tak to je."

"A co je s tím poznáváním budoucnosti?"

Sažynski se opět otrásl.

"Když jsem se pokoušel použít poznatelnosti druhého druhu, probral jsem se až po šesti hodinách. Měl jsem pokousané prsty i jazyk, na rtech zaschlou pěnu. Nepamatoval jsem si, co jsem zažil, a je to možná dobře..."

"Měl jsi potom nějaké sny?"

"I moje obrazotvornost odmítla uchování jejich podoby. Obklíčily mě. Zablokovaly všechny důležité směry mého průtoku poznatelnosti. Nemohl jsem nic dělat, jen se co nejdéle bránit a čekat na pomoc

zvenčí. Přišel jsi ty," pohlédl na mě s nadějí.

Připadal jsem si nesmírně hloupě.

"Kdo jsou "oni"?" zeptal jsem se, ačkoliv jsem velice dobře věděl, koho má na mysli.

"Pokud dojde k Apokalypse předčasně kvůli mně a Ciachorowskému, půjde o přerušení realizace Božího plánu a naprostý triumf Satana," zašeptal zoufale Sažynski. "Jen ty tomu můžeš zabránit."

"A když obkličí i mě?"

"Jsi hájený, jinak by ses ke mně nedostal," zablýsklo mu v očích tak, že jsem si připadal málem jako Jana z Arku. Když jsem si však uvědomil, kolik trpělivosti musel mít ke mně ten chlapík nahoře, definitivně jsem zvažněl.

"Co mám vlastně udělat?"

"Zaujmout místo jednoho z oněch sto čtyřiceti čtyř a vyjádřit nesouhlas."

"A potom?"

"Apokalypsa nezačne, to vím určitě."

"Jen to?"

"Bůh to nenechá bez trestu." Sažynski podvědomě stáhl hlavu mezi ramena. "Určitě ještě něco udělá. Buď rád, že nejsi v mé kůži..."

"Myslíš?" zamrazilo mě.

"Bohužel věci zašly už moc daleko."

"Tedy zítra..." začal jsem.

"Zítra ne, dnes," namítl. "Ciachorowski nebude čekat."

"Ale mě jsi nechal čekat celou noc."

"To pro jistotu, ve skutečnosti Relace nastává po zaschnutí krve, tedy nejdéle po třech hodinách."

"To už bylo..."

Přikývl.

"V tom případě pustíme televizi," prohlásil jsem.

Přešli jsme do salonu a po chvíli se na obrazovce objevil obličej Nejvyššího Gurua. Jako obvykle probíhal přenos v maximálním přiblížení tak, aby Ciachorowského ksicht zabral celý obraz.

Barevné skvrny na čele gurua byly asi uprostřed obrazovky. O Tácku se nezmínil. Tvrdil, že Zjevení vyvolá silou víry své a svých žáků, a aby člověk všechno spatřil, postačí dojít k oknu. Pokud jde o to poslední, měl pravdu... Potom ohlásil, že se odebírá na místo obřadu a zvláštní vysílání skončilo.

Když jsem se otočil, spatřil jsem Sažynského vyhlížet z okna.

"Je tady," zašeptal

"Kdo?"

"Mietek. Po navázání Relace musel vycítit tvou přítomnost. Čeká na ulici."

"Tedy..." zapnul jsem si kabát. "Je čas..."

Sažynski vypadal jako před omdlením. Beze slova jsem vykročil ke dveřím. Pod nohama mi proklouzly dvě bílé myšky a zachrupalo sklo. %

Zamířil jsem k Mietkovi.

Byl vyšší a štíhlejší než já. Navíc lépe oblečený, vypadal vážněji a důstojněji. Několik vteřin jsme na sebe pohlíželi ze vzdálenosti asi dvaceti kroků.

Potom dal rukou znamení a z obou příčných ulic přede mnou a za mnou vypochoďovaly na Berezinskou dvě skupiny Hřebů. Za skandování mantry zamířily přímo na mě. Kdyby to někoho zajímalo: obvykle mlátily v rytmu mantrování.

Klidně jsem přešel na druhou stranu ulice a vstoupil do plotu nejbližší zahrady, kde se okamžitě objevilo ústí uličky, která tu mohla být. Když přiběhli, byl plot opět na svém místě. Houfně se na něj vrhli a začali přelézat na druhou stranu. Za chvíli jeden za druhým skákali přímo do vln Pra-Wisly, tékoucí svým starým korytem. Studený ledovcový proud je unášel, najednou se ohřál o několik stupňů a vyhodil celou tu bandu na maličký ostrůvek porostlý rostlinstvem typickým pro svrchní silur. Okamžitě na ně zaútočili trilobiti.

Zajímalo by mě, který paleontolog tvrdil, že se ty bestie pohybovaly pomalu...

Vrátil jsem se na Berezinskou. Z druhé strany plotu zaznívaly zoufalé výkřiky Hřebů válejících se v

záhonech a rabátkách. Při pohledu na mne Mietek ucouvl a rozplynul se ve vzduchu.

Dokončil jsem transformaci části poznatelnosti. Ocítl jsem se v prostoru plném světél a stínů. Předě mnou pulsovala jako améba černá skvrna. Bylo v ní něco zlověstného, drtivého. Než jsem se však stačil polekat, pronikla mezi nás stěna jasu.

Spatřil jsem zářící tunel a vstoupil jsem do něj. Cesta skončila na mýtině zarostlé keři, snad ve střední křídě. Mietka jsem spatřil sto metrů před sebou. Právě způsobil, že se na mě vrhl Tyranosaurus Rex. Dotčen trivialitou toho nápadu jsem mu postavil do cesty obrněného Euoplocephala, který T-rexovi jediným úderem palcátovitého ocasu přerazil nohu v kolenně. Nu, to u Spielberga nebylo. V klidu jsme mohli změnit scénu.

Jako spojení neviditelnou nití jsme se pustili do bláznivé honičky světy a epochami. Rychle jsem pochopil, že můj soupeř má velké mezery, pokud jde o znalosti dějepisu, biologie a geologie. Mietek evidentně neodlišoval možná potenciální bytí od vymyšlených fantasmagorií nebo nedokázal přesně formulovat myšlenky. Výsledkem bylo, že jsme místo v alternativním světě párkrát přistáli v kině nebo ve filmovém ateliéru.

Bylo by to legrační nebýt toho, že jsem musel Mietka zabít. Neznal jsem jiný způsob, jak ho zbavit schopnosti vyjadřovat přání.

Postupně jsem přemohl instinktivní odpor k přeměně poznatelnosti v jedné časové rovině, jejímž důsledkem bylo přemísťování v prostoru. Předtím jsem to nedělal kvůli nepříjemnému pocitu rozdvojení osobnosti. Tento pocit zmizel po mém rozhodnutí, že součet všech skoků v prostoru musí být nulový, neboli že celá akce musí skončit návratem před Sažynského vilu.

Od té chvíle jsem se cítil v metafyzickém kontinuu stále jistěji.

Zato Mietkovo počínání bylo pořád paničtější. Pitomec si myslel, že když smí rozkazovat Hřebům, je Někdo! Tácek pro něj nepochybně byl rekvizitou z pohádky Stolečku prostří se! Náš souboj rychle přestal být bojem rovnocenných soupeřů a stal se lovem, ve kterém já jsem byl šelmou.

Mohl jsem Mietka zamordovat tisíci způsoby, ale stále jsem váhal. Omezil jsem se jen na banální obranu před pastmi z béčkových videofilmů. Mezitím Mietkovi rychle došel repertoár filmů a knih, ze kterých čerpal inspiraci. Když předě mnou podruhé stanul Rambo se samopalem, málem jsem se zalkl smíchem. Tentokrát jsem mu nevyvedl nějaký hloupý kousek se zbraní, ale požádal jsem ho o autogram.

Zpitomělý Sylvester Stallone odložil kvér a začal hledat notes.

Kvůli těm blbostem jsem podcenil soupeře.

Zapomněl jsem, o co se hraje a kdo mi vlastně postavil Mietka do cesty. Příliš velké síly se zapojily do toho, aby mě zastavily, než aby můj soupeř nedostal podporu. A také ji dostal. Mietkem kontrolovaná oblast poznatelnosti se trochu změnila..

Po následujícím skoku jsem zjistil, že stojím na kolejkách a řítí se na mě vlak.

Nebyl čas na úvahy. Instinktivně jsem se vrhl k zemi a přitiskl se k pražcům. Nade mnou přelétl ohlušující ocelový uragán. Něco mě lízlo v zátylku a chvíli jsem nevěděl, jestli šlo jen o líznutí nebo mám opravdu utrženou hlavu.

Když jsem vstal, neměl jsem už žádné ohledy.

Zahájil jsem bláznivý běh světy a časy a Mietka jsem táhl s sebou. Vlastně bych měl říci, že ho cpala za mnou síla, jejíž byl bezmocnou loutkou. Tentokrát jsem mu nesměl poskytnout další šanci, protože za ním stojící Čirá inteligence by ji využila.

Po chvíli jsem se zastavil na malé skalce, kolem níž se až k obzoru rozkládala houština štíhlých rostlin. Jejich charakteristickou vlastností byly tyčinkové orgány z jakýchsi bílých kuliček, nacházející se pod každým listem. V naší skutečnosti mají elektrické orgány některé druhy obratlovců. Tady evoluce vybavila touto zbraní rostliny...

Mietek se objevil ve vzdálenosti třiceti metrů. Dal si dobrý pozor, aby přistál na tvrdém podloží za mírné teploty, bez blízkosti lidí, dravých zvířat, jedovatých nebo masožravých rostlin, bouří a strojů.

Elektrické kopřivy nepředvídal.

Po prvním úderu se rozsvítil skoro jako zářivka. Srazil ho hlouběji do houští, kde mu další šlehy znemožnily ovládat svaly a odebraly schopnost logického myšlení. To, co ho chránilo, ho nedovolilo zabít, ale překvapení, bolest a šok znemožnily Mietkovi využít intuici, která před chvílí nahradila jeho

málo vyvinuté vědomí.

Právě o to mi šlo. Stál jsem a sledoval, jak Mietek zmítaný křečemi tančí šílený tanec svatého Víta. Až odtud jsem viděl modré jiskry. Ani za mák jsem ho nelitoval. Klidně a vypočítavě jsem počkal několik minut, načež jsem strhl svůj závoj poznatelnosti a skočil do rojů potenciálních bytí.

Tma, třaslavý svit pochodní, dusot vojenských bot o dlažbu, víření bubnů a potom volání:

"Do zbraně, vojáci!"

Krakovské předměstí v onu památnou, revoluční Listopadovou noc. Měl jsem na sobě uniformu kadeta. Kalhoty mě tísnily. Bedlivě jsem se rozhlédl. Tato brána...

"Tam je carský špicl!" ukázal jsem.

Pět nebo šest kadetů zvedlo karabiny, já také. V bráně se zjevila roztřesená postava. Tentokrát si Mietek nic nevyhradil. Evidentně nemohl ovlivnit vlnu zoufalství a nadšení.

"Pal!" vykřikl někdo.

Rachot výstřelů se odrazil ozvěnou od domů. Energie kulek vyhodila Mietka do vzduchu a srazila ho do stínu. Odhodil jsem pušku a rozběhl se.

Zasáhli zřejmě všichni, ale žádný kadet nemířil na hlavu. Jen já, ale můj výstřel selhal.

Pevně jsem uchopil umírajícího a společně jsem prolétli metafyzickým kontinuem.

Poslední stanicí byl hořící dům. Ocitli jsme se v jeho moderně zařízeném vnitřku. Netušil jsem, co a kde hoří. Na hledání odpovědi jsem neměl čas. Nejen kvůli hučícím stěnám ohně kolem. Mietek zemřel a nyní se jako živá mrtvola snažil udržet v plamenech i mě. Přesněji řečeno, Mietek přišel o duši a s ní i o intelektuální schopnosti (včetně schopnosti vyjadřovat přání), ale zůstal fyzickou možností podléhající cizí vůli. Nepochybně šlo o narušení pravidel této hry, když jsem však vzal v úvahu výši sázky, nemohl jsem se na Satana zlobit. Jeho plán mohl vyjít (začal totiž už padat strop), ale jen pod podmínkou, že zpanikařím a nebožtík mě poděsí.

Jenže od chvíle, kdy jsem přečetl učebnici soudního lékařství, mě každý horor nudí. Na druhé straně princip svobodné vůle nebyl ještě narušen a Satan musel užívat nástroje v podobě značně opotřebovaného Mietka. Promiňte mi ten sarkasmus, ale musím se nějak odreagovat...

Hnán žářem jsem transformoval veškerou dostupnou poznatelnost prvního druhu v druhý. Tím jsem se zbavil citlivosti vůči fyzické bolesti včetně ohně a pracek kolegy Mečislava.

Samozřejmě jsem nesmírně riskoval, že se mi stane totéž co Sažynskému a že skončím jako pomatený paranoik, naštěstí však Šéf ještě neztratil shovívavost vůči jistému čmáralovi z Pikantních novinek. Chvála mu!

Plameny se změnilly v oslňující bělobu, která prudce zavířila a vyhodila mě na Bátoryho ulici, naproti bývalému studentskému klubu Stodola. Toto místo vzhledem k tradici sabatů vyššího vědomí a bytí, které tu často probíhaly, bylo už několik let hlavní svatyní Ciachorowského. Zde také měla proběhnout ceremonie příslibená v televizi.

Provoz na ulici už byl přerušen neustále rostoucím davem čumilů. Budovu obklopoval kordon Hřebů. Sebejistým krokem jsem prošel mezi nimi v okamžiku, kdy se žádný z nich na mě nedíval. Ani U dveří mě nikdo nezastavil. Ocitl jsem se v hale a zamířil porno do hlavního sálu. Před nim stáli dva strážci Tázavě na mě pohlédli.

"Jsem sto čtyřicátý čtvrtý," prohlásil jsem.

"Konečně!" zavrčel jeden z nich. "Mistr už je netrpělivý!"

Druhý beze slova otevřel dveře. Vklouzl jsem dovnitř.

Ve velké hale bylo dost temno. Sto čtyřicet dva shromážděných už vyjádřilo přání uzřít Boha. Tím ztratili skoro veškerou poznatelnost prvního druhu a vypadali jako přízraky. Před nimi seděl na stupínku v pozici lotosu Vrchní Guru Polska - Andrzej Ciachorowski Švární. Skutečnost mezi mnou a ním už praskala pod nápořem nepochopitelných sil, které ji co nevidět rozervou jako zplesnivělou tapetu.

Zamířil jsem k Ciachorowskému. Beztvaré stíny se zvedaly z podlahy a bezmocně mě chytaly za nohy. Drtil jsem je a kráčel s pocitem vzrůstající nadlidské síly. Když jsem se ocitl tři kroky před tváří Guru, zareagoval.

"Privolej Pána!" přikázal mi se sobě vlastním hypnotickým charismatem. Potom přivřel oči a sám vykonal akt vůle, čímž se zahalil oblakem modravého světla.

Na mou mysl padlo něco těžkého a málem mě srazilo na kolena.
"Řekni ANO!" vřísklo a zuřivě se vpilo do mého vědomí. "Řekni ANO!"
"NE!" prohlásil jsem a setřásl to ze sebe.
Byl jsem sám v prázdném a temném sále.
Podél stěn ležely složené, zaprášené židle.
Nikde ani hlásku. Nic se nedělo.
Ztratili snad všichni poznatelnost? Rychle jsem prolétl vlastní, tuto i několik alternativních variant skutečnosti.
Všude pusto a ticho...
Cítil jsem, jak se mi podlamují kolena a vysychá v hrdle. To nebyla obyčejná dezaktualizace! Došlo k přetnutí genetické struktury! Skončila vnější příčina udržující bytí Ciachorowského a jeho žáků. Byl to trest nebytí! Tak blízko...
Usedl jsem na podlahu a začal zhluboka dýchat.
Příznaky šoku se postupně vytrácely. Začal jsem přemýšlet, co je se Sažynským. Vstal jsem. Ještě jsem musel uzavřít smyčku skoků v prostoru, potom najít Tácek a rozdrtit ho na prach, což bude asi nejlepší.
Cestou ke dveřím jsem se navzdory všemu dokázal usmát.
Byl jsem zvědavý, jak teď vypadá Varšava...